

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію Лободи Ольги Євгенівни
«Розвиток інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-
музикантів у процесі професійної підготовки»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Вивчення тексту дисертації Лободи О. Є. засвідчує, що її авторка звернувся до актуальної проблеми дослідження, переконливо довела потребу вдосконалення розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної підготовки.

Слід зазначити, що текст дисертації комплексно охоплює широке коло питань стовно виконання поставлених завдань дослідження з опорою на значний обсяг відповідних інформаційних джерел та чітко сконцентровану наукову позицію автора.

Робота має наукову новизну і теоретичну значущість. Обґрунтовані в ній положення, узагальнення і висновки надзвичайно важливі для визначення стратегічних орієнтирів розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів.

Дисертаційна робота виконувалася відповідно до науково-дослідної теми кафедри педагогіки та менеджменту освіти (нині кафедра педагогіки спеціальної освіти) Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка «Соціально-професійне становлення особистості» (державний реєстраційний номер 0116U003481).

Лобода О. Є. коректно й чітко сформулювала мету, завдання, об'єкт, предмет, гіпотезу, методи дослідження, що дозволило їй визначити найбільш ефективні підходи до організації наукового пошуку.

Не викликає заперечень й логіка подання результатів дослідження; структурування матеріалу та його представлення у трьох розділах дисертації дозволило здобувачці ґрунтовно й послідовно розкрити проблему розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної підготовки.

Як вимагає логіка, в першому розділі – «Теоретичні засади дослідження проблеми розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів» – схарактеризовано результати вивчення численних наукових праць щодо сутності й структури таких понять, як «творчість», «інтелект», «творчі здібності», «розвиток інтелектуально-творчих здібностей». Глибокий аналіз наукових джерел дозволив Лободі О. Є. дійти обґрунтованого висновку про необхідність розкриття сутність поняття «розвиток інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів» та здійснити його структурно-компонентний аналіз. Наголосимо й на чіткому визначенні структури цього поняття, зокрема авторкою в § 1.2 виокремлено й схарактеризовано його мотиваційно-цільовий, аналітично-когнітивний, змістовно-процесуальний, особистісно-творчого компоненти.

У другому розділі – «Педагогічні умови розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної підготовки» – Лободою О. Є. обґрунтовано педагогічні умови розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної підготовки (створення розвивального інтелектуально-творчого освітнього середовища; використання музично-комп’ютерних й інтелектуально-творчих проектних технологій та інноваційних методів навчання; організація самостійної роботи майбутнього педагога-музиканта). Докладно представлено й аналіз критеріїв (фахово-мотиваційний, пізнавально-операційний, дослідницько-пошуковий, творчо-продуктивний) та їхні показники, на базі чого здобувачкою виявлено та ґрунтовно схарактеризовано рівні розвитку інтелектуально-творчих здібностей

майбутніх педагогів-музикантів – низький (індиферентний), середній (умотивований) та високий (творчий) у процесі їх професійної підготовки з урахуванням запропонованих у дослідженні педагогічних умов.

Не викликає заперечень й організація експерименту, результати якого наводяться у третьому розділі дисертації – «Дослідно-експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів», у якому експериментально перевірити ефективність педагогічних умов розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів. Аналіз отриманих результатів дозволив стверджувати, що апробація обґрутованих у дослідженні педагогічних умов розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної підготовки дала позитивні результати.

Всі наукові положення й висновки дисертації є повно обґрутованими.

Робота має практичне значення, яке полягає в тому, що науково обґрунтовані педагогічні умови експериментально перевіreno й частково впроваджено в навчальний процес підготовки майбутніх педагогів-музикантів на факультеті педагогіки, психології та мистецтв Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка спеціальності «Музичне мистецтво», що можливлює їх реалізацію в професійній підготовці.

Вагомими, що відповідають сучасним вимогам, є впровадження та апробація результатів дисертаційного дослідження. Результати дослідження достатньо широко обґрунтовано і впроваджено в освітянську практику різних регіонів України. Результати роботи пройшли належну апробацію на конференціях різного рівня.

Результати дисертаційної роботи висвітлено у 16 публікаціях автора, з них 15 – одноосібних, з-поміж яких: 9 статей – у наукових фахових виданнях України; 1 стаття – в іншому науковому виданні України; 3 статті – у зарубіжних наукових виданнях (1 стаття включена до наукометричної бази

Web of Science (у співавторстві); 3 статті – у матеріалах науково-практичних конференцій.

Отже, представлення результатів наукової роботи, кількість та обсяг публікацій, їх повнота розкриття змісту дисертації відповідає вимогам щодо дисертаційних праць, поданих на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Виходячи із зазначеного, є підстави вважати дисертаційну роботу Лободи О. Є. дослідженням, що має теоретичну і практичну значущість та свідчить про вміння автора виявляти й грунтовно досліджувати актуальні проблеми професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів у системі вищої освіти.

Водночас робота Лободи О. Є. не позбавлена деяких неточностей, а також містить положення, які спонукають до дискусії. До них можна віднести такі:

1. Робота набула б більшої досконалості, якби здобувачка у першому розділі з'ясувала стан професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів в контексті розвитку інтелектуально-творчих здібностей, проаналізувала існуючі навчальні плани, освітньо-професійні програми та виявила прогалини в розвитку інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів.

2. Бажано було б більш широко представити зміст всіх зазначених діагностичних методик і продемонструвати, які саме показники зазначених критеріїв були визначені за їхньою допомогою.

Проте висловлені зауваження і побажання не знижують загальної високої оцінки проведеного дослідження.

Вважаю, що дисертаційна робота на тему «Розвиток інтелектуально-творчих здібностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі професійної

підготовки» відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Лобода Ольга Євгенівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор, доцент кафедри педагогіки
та спеціальної освіти

Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

О. В. Філоненко

